

**UCHWAŁA NR XXIV/185/2016
RADY MIEJSKIEJ W DARŁOWIE**

z dnia 31 maja 2016 r.

w sprawie przyjęcia "Oceny zasobów pomocy społecznej dla Miasta Darłowo za rok 2015".

Na podstawie 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446) oraz art. 16 a ust 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z 2010 r. Nr 127, poz. 1427, z 2015 r. poz. 963, poz. 1045, poz. 1058, poz. 1240, poz. 1359, poz. 1607 i poz. 1830 oraz z 2016 r. poz. 195) Rada Miejska w Darłowie uchwala co, następuję:

§ 1. Przyjmuje się "Ocenę zasobów pomocy społecznej dla Miasta Darłowo za rok 2015" stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Darłowie

Krystyna Sokolińska

Załącznik do Uchwały Nr XXIV/185/2016
Rady Miejskiej w Darłowie
z dnia 31 maja 2016 r.

Ocena zasobów pomocy społecznej dla Miasta Darłowo za rok 2015

Opracowanie:

Maria Szafraniec

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie

Darłowo, 2016 r.

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	4
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	8
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	10
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	12
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	17
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	18
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	19
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	19
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	21
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	22
10	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	23
10.1	KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	23
10.2	KOSZTY	26
10.3	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA	26
10.4	POWODY PRZYZNANIA POMOCY	27
10.5	POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ	28
10.6	POMOC W FORMIE USŁUG	29
10.7	POMOC INSTYTUCJONALNA	30
10.8	ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)	31
10.9	BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ	31
11	Wnioski końcowe	34

1. Wprowadzenie

ustawa z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej w art. 16a wprowadziła od 2012 roku obowiązek corocznego przygotowywania przez gminy, powiaty i samorządy województwa oceny zasobów pomocy społecznej, która przedstawiana jest radzie gminy, powiatu lub sejmikowi wojewódzkiemu. Ocena ta wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

Pojęcie zasobów obejmuje w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot finansujący i realizujący. Ocena dotyczy również osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, rodzajów pomocy, problemów itp.

Dla ujednolicenia formularza do sporządzenia oceny zasobów pomocy społecznej udostępniona jest elektroniczna wersja narzędzia oparta na wykorzystaniu Centralnej Aplikacji Statystycznej składająca się z n/w części:

- 1) dane o sytuacji demograficznej i społecznej
- 2) dane o korzystających z pomocy i wsparcia
- 3) inne rodzaje pomocy i świadczeń,
- 4) zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia,
- 5) kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej,
- 6) środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki,
- 7) aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej,
- 8) współpraca z organizacjami pozarządowymi- zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia,
- 9) wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej,
- 10) wnioski końcowe.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Dane dotyczące liczby mieszkańców Dąrowa w latach 2013-2015 pochodzą z Banku Danych Lokalnych GUS, które podbierane są automatycznie bez możliwości ich zmiany. Z powyższych danych oraz prognozy Urzędu Miejskiego w Dąrowie na lata 2016-2017 wynika, że liczba mieszkańców miasta z roku na rok systematycznie maleje. Składa się na to wiele czynników, a przede wszystkim od wielu lat ujemny przyrost naturalny (2012 r - 106 urodzeń, 143 zgony, 2013 r - 123 urodzenia i 154 zgony, 2014 r - 120 urodzeń i 142 zgony, 2015 r.-107 urodzeń i 166 zgonów) jak również duża migracja mieszkańców, przede wszystkim młodzieży wyjeżdżającej do większych miast lub za granicę w celu kontynuowania nauki lub poszukiwania pracy. W mniejszym zakresie ma również wpływ tendencja do osiedlania się poza miastem na wsi.

Na niekorzystną sytuację demograficzną miasta ma również wpływ sytuacja na rynku pracy pomimo systematycznego spadku liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sławnie. I tak na koniec 2013 r w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 1.171 osób bezrobotnych, z czego 626 osoby jako długotrwale bezrobotne, na koniec 2014 r -993 osoby bezrobotne, na koniec 2015 r- 932 osoby bezrobotne. Prognoza PUP na lata 2016 przewiduje utrzymanie liczby bezrobotnych na poziomie 2015 r, zaś na 2017- przewiduje ich wzrost. Poprawę sytuacji na rynku pracy obrazuje stopa bezrobocia określana dla powiatu, która na dzień 31 grudnia 2012 r wynosiła - 27,4 %, na dzień 31 grudnia 2013 r - 25,4 % natomiast na koniec 2014 r- 22,8%, na koniec 2015 r- 20,3 % przy 13,3 % stopie bezrobocia dla województwa zachodniopomorskiego.

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
MIESZKAŃCY (w osobach)						
Ogółem	1	14 229	14 229	14 059	13 964	13 935
KOBIETY						
Ogółem	2	7 300	7 300	7 236	7 186	7 167
Wiek 0-17	3	1 137	1 137	1 109	1 094	1 087
Wiek 18-59	4	4 223	4 223	4 102	4 077	4 069
Wiek 60 lat i więcej	5	1 940	1 940	2 025	2 015	2 011
MĘŻCZYŹNI						
Ogółem	6	6 929	6 929	6 823	6 778	6 768
Wiek 0-17	7	1 249	1 249	1 231	1 216	1 213
Wiek 18-64	8	4 873	4 873	4 733	4 713	4 708
Wiek 65 lat i więcej	9	807	807	859	849	847
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	1 171	993	932	932	955
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	626	559	500	500	531
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	247	219	175	210	215
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	326	324	325	323	321
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	52	52	63	70	70
w tym z wiersza 13: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	71	74	74	80	80
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	35	35	39	45	50

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	2	0	2	2	2
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	2	3	3	4	4
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	80	84	84	84	84
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	22	7	7	8	8	8
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	588	640	640	640	640
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków	24	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem	25	2	1	4	5	5
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")						
Przyszkolne	26	1	0	3	3	3
Pozaszkolne	27	1	1	1	2	2
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	28	2	2	1	2	2
Liczba hospicjów	29	1	1	1	1	1
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	30	X	X	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny"

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Mimo spadku w ciągu ostatnich kilku lat liczby osób bezrobotnych w mieście, w dalszym ciągu bezrobocie oraz pogarszający się stan zdrowia mieszkańców generuje zapotrzebowanie na różne formy pomocy oferowane przez MOPS, w tym przede wszystkim świadczenia z pomocy społecznej. Z poniższego zestawienia wynika, że najwięcej osób zgłasza się do MOPS po pomoc z powodu ubóstwa, bezrobocia, długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz niepełnosprawności. Liczba osób, którym MOPS udzielał pomocy w ciągu kilku ostatnich lat wykazywała tendencje malejącą na co niewątpliwie miało wpływ wysokość kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania świadczeń tj. 542 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 456 zł dla osoby w rodzinie, które obowiązywało od października 2012 roku do 30 września 2015 r. W październiku 2015 r. miała miejsce waloryzacja kwot kryterium i wysokości niektórych świadczeń z pomocy społecznej. Dla b.wielu osób-rodzin jedyną możliwością otrzymania pomocy finansowej było przyznanie świadczenia pieniężnego (zasiłku celowego) na zakup posiłku lub żywności w ramach programu "Pomoc państwa w zakresie żywienia", gdzie obowiązuje wyższe kryterium dochodowe tj. do 150 %.

Na fakt zmniejszania się liczby osób korzystających z pomocy społecznej miało również wpływ podejmowanie przez pracowników socjalnych MOPS różnych działań w kierunku wyeliminowania bądź ograniczenia korzystania ze świadczeń pomocy społecznej osób marnotrawiących przyznane środki bądź ukrywających dochody, a także prowadzenie pracy socjalnej mającej na celu pomoc w usamodzielnieniu się osób korzystających z pomocy MOPS i wyjściu z systemu pomocy społecznej. Dane za I kwartał 2016 r wykazują wzrost liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej - zasiłków stałych, okresowych, żywienia itp w stosunku do analogicznego okresu 2015 r o ok.11 %

Z realizowanych w 2015 r świadczeń pomocy społecznej większość tj 53,2 % wydatków stanowiły świadczenia pieniężne takie jak: zasiłki stałe, okresowe i celowe, w tym na zakup posiłków w ramach programu "Pomoc państwa w zakresie żywienia", zaś 46,8 % wydatków (bez usług opiekuńczych) stanowiły świadczenia niepieniężne takie jak w szczególności : gorący posiłek, schronienie, sprawienie pogrzebu, opłata za pobyt w domu pomocy społecznej, składki na ubezpieczenie zdrowotne itd. W 2016 r proporcje świadczeń pieniężnych i niepieniężnych będą kształtowały się na podobnym poziomie.

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2013	Rok 2014		
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba osób	1	1 010	921	797	820
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	2	980	881	762	780
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	517	514	452	460
Wiek 0-17	4	262	241	210	215
Wiek produkcyjny *	5	619	546	454	450
Wiek poprodukcyjny **	6	99	94	98	105
Liczba rodzin	7	731	598	515	525
Liczba osób w rodzinach	8	1 680	1 378	1 129	1 145
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)					
Ogółem	9	513	458	397	410
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	277	278	237	242
Wiek 0-17	11	115	110	101	106
Wiek 18-59	12	320	270	226	230
Wiek 60 lat i więcej	13	78	78	70	74
w tym: MĘŻCZYŹNI (z wierszy 2-6)					
Ogółem	14	467	423	365	370
W tym: osoby długotrwale korzystające	15	240	236	215	218
Wiek 0-17	16	147	131	109	110
Wiek 18-64	17	299	276	228	229
Wiek 65 lat i więcej	18	21	16	28	31
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	19	603	565	479	490
Liczba rodzin	20	603	546	468	478
Liczba osób w rodzinach	21	1 390	1 276	1 059	1 075
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	22	627	528	429	440
Liczba rodzin	23	464	349	291	300
Liczba osób w rodzinach	24	1 081	807	659	675
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba osób ogółem	25	776	652	551	563
Liczba rodzin	26	779	644	547	560
Liczba osób w rodzinach	27	1 675	1 463	1 194	1 220
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	28	461	383	327	340
Liczba osób w rodzinach	29	1 088	890	719	745
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	30	447	373	288	280
Liczba osób w rodzinach	31	1 146	960	710	650
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba rodzin	32	288	252	231	240
Liczba osób w rodzinach	33	576	492	435	450
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	34	373	312	302	330
Liczba osób w rodzinach	35	713	601	545	570
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH					
Liczba rodzin	36	168	123	32	30
Liczba osób w rodzinach	37	523	422	108	100
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	38	47	51	43	40
Liczba osób w rodzinach	39	68	73	57	52
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	40	1	2	4	4
Liczba osób w rodzinach	41	3	3	5	4
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	42	24	31	42	45
W TYM: WIELODZIELNOŚĆ					
Liczba rodzin	43	18	25	38	40
BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	44	23	22	21	20
Liczba osób w rodzinach	45	24	25	25	24
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	46	15	11	10	10
Liczba osób w rodzinach	47	26	17	17	15
ZDARZENIA LOSOWE					
Liczba rodzin	48	2	1	2	2
Liczba osób w rodzinach	49	3	3	4	4
KLĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	51	1	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	52	2	0	0	0
PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba rodzin	53	4	14	5	4
Liczba osób w rodzinach	54	12	43	13	10
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					
Liczba rodzin	55	0	0	0	0
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUŃCZE OGÓLEM					
Liczba osób	56	36	37	39	40
Liczba świadczeń	57	13 750	13 551	12 706	13 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Kwota świadczeń w złotych	58	291 400	300 000	180 057	200 000
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)					
Liczba osób	59	1	1	1	1
Liczba świadczeń	60	120	120	120	120
Kwota świadczeń w złotych	61	3 000	3 000	2 325	3 000
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	62	3	3	3	3
Liczba świadczeń	63	720	720	720	720
Kwota świadczeń w złotych	64	25 200	25 200	22 848	26 299
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	65	50	22	0	10
Liczba osób w rodzinach	66	130	84	0	42
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	67	259	242	204	250
Liczba osób w rodzinach	68	618	560	435	510
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	69	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	70	0	0	0	0
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba zawartych kontraktów socjalnych	71	68	76	24	35
Liczba osób ogółem objętych kontraktem	72	70	76	24	35
W tym: liczba osób objętych kontraktem w Klubie Integracji Społecznej	73	0	0	0	10

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

Poniższe zestawienie realizowanych przez MOPS świadczeń ujmuje tylko niektóre z nich takie jak : w ramach świadczeń pieniężnych - zasiłki stałe, okresowe i celowe oraz w ramach świadczeń niepieniężnych - gorący posiłek, schronienie, ubranie, sprawienie pogrzebu, odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej. Z w/w świadczeń najwięcej osób korzysta z pomocy w formie gorących posiłków (obiadów) , zasiłków celowych , w tym w ramach programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania , zasiłków okresowych oraz stałych. Zapotrzebowanie na pomoc w formie zasiłków stałych oraz opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej niezmiennie wykazuje tendencje wzrostowe. Również odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wykazuje z roku na rok tendencję rosnącą, co wynika głównie z procentowej odpłatności za ich pobyt - od 10% kosztu pobytu dziecka w pierwszym roku od umieszczenia, 30%- w drugim i 50% w kolejnych latach .W 2014r umieszczono w pieczy zastępczej 11 dzieci, w 2015 r- 6 dzieci. W 2015 r 3 dzieci zostało adoptowanych lub przysposobionych , a 1 dziecko powróciło do rodziny biologicznej. Aktualnie w pieczy zastępczej przebywa 24 dzieci. Zapotrzebowanie na Inne świadczenie np. pomoc w formie gorących posiłków w ramach wieloletniego programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" wykazywało w latach 2014-2015 tendencję spadkową z uwagi na ograniczenie kryterium dochodowego uprawniającego do pomocy w tej formie do 150% , a także z malejącego zainteresowania klientów tą formą pomocy na rzecz zasiłków celowych na zakup posiłków lub żywności . Mimo powyższego z tej formy pomocy korzystało np. w 2015 r 67 % ogółu osób-rodzin objętych pomocą MOPS , gdyż kryterium do 150% jest wyższe od kryterium do 100% obowiązujące przy ubieganiu się o pozostałe świadczenia pieniężne z pomocy społecznej.

GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2013	Rok 2014			
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
ZASIŁEK STAŁY					
Liczba osób	1	97	102	110	120
Liczba świadczeń	2	969	1 044	1 088	1 170
Kwota świadczeń w złotych	3	402 850	432 698	463 961	590 000
W tym: (wiersze 4-6)					
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących					
Liczba osób	4	71	78	84	90
Liczba świadczeń	5	732	819	831	890
Kwota świadczeń w złotych	6	329 487	363 965	388 703	495 000
W tym: (wiersze 7-9)					
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie					
Liczba osób	7	26	26	31	35
Liczba świadczeń	8	237	225	257	280
Kwota świadczeń w złotych	9	73 363	68 733	75 258	95 000
ZASIŁEK OKRESOWY					
Liczba osób	10	402	361	268	275
Liczba świadczeń	11	2 119	1 746	1 305	1 360
Kwota świadczeń w złotych	12	543 020	434 254	323 796	400 000
W tym: (wiersze 13-24)					
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia					
Liczba osób	13	349	314	220	210
Liczba świadczeń	14	1 829	1 460	1 037	950
Kwota świadczeń w złotych	15	484 928	374 810	268 698	340 200
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby					
Liczba osób	16	19	28	34	40
Liczba świadczeń	17	47	71	74	85
Kwota świadczeń w złotych	18	10 643	13 689	12 859	13 200
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności					
Liczba osób	19	47	47	36	46
Liczba świadczeń	20	182	152	161	176
Kwota świadczeń w złotych	21	36 128	30 396	35 303	38 600
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba osób	22	0	0	0	0
Liczba świadczeń	23	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b					
Liczba osób	25	0	0	0	0
Liczba świadczeń	26	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	27	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM					
Liczba osób	28	534	510	481	420
Kwota świadczeń w złotych	29	438 696	479 640	551 632	520 000
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"					
Liczba osób	30	206	226	163	130
Liczba świadczeń	31	1 551	1 388	1 266	1 010
Kwota świadczeń w złotych	32	235 738	263 718	232 294	170 000
ZASIŁKI CELOWE PRYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2					
Liczba osób	33	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSIŁEK OGÓŁEM					
Liczba osób	35	550	430	331	360
Liczba świadczeń	36	89 066	65 446	52 180	56 000
Kwota świadczeń w złotych	37	478 163	453 094	434 037	460 000
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	38	217	184	145	160
Liczba świadczeń	39	33 220	26 526	21 662	23 800
Kwota świadczeń w złotych	40	258 160	229 114	200 792	220 000
W tym: (z wierszy 35-37) POSIŁEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"					
Liczba osób	41	550	430	331	360
Liczba świadczeń	42	89 066	65 446	52 180	56 000
Kwota świadczeń w złotych	43	478 163	453 094	434 037	460 000
W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)					
Liczba osób	44	217	184	150	160
Liczba świadczeń	45	33 220	26 526	21 662	23 800
Kwota świadczeń w złotych	46	258 160	229 114	200 792	220 000
SCHRONIENIE					
Liczba osób	47	12	12	13	14
Liczba świadczeń	48	1 406	924	1 667	1 675
Kwota świadczeń w złotych	49	27 664	24 968	30 854	31 000
UBRANIE					
Liczba osób	50	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba świadczeń	51	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	52	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	53	2	3	6	5
Liczba świadczeń	54	2	3	9	7
Kwota świadczeń w złotych	55	977	4 800	14 100	12 000
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	56	22	24	30	30
Liczba świadczeń	57	254	274	311	320
Kwota świadczeń w złotych	58	503 509	551 443	655 700	690 000
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI					
Liczba osób	59	0	0	0	0
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)					
Liczba osób	60	0	0	0	0
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA					
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	61	25	30	30	30
Liczba rodzin wspierających	62	0	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	63	2	2	2	2
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	64	60 045	109 267	180 485	311 558

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Starzenie się społeczeństwa miasta oraz pogarszający się stan zdrowia coraz większej liczby jego mieszkańców powoduje wzrost liczby osób niepełnosprawnych wymagających różnego rodzaju opieki i wsparcia ze strony gminy. Powyższa sytuacja ma odzwierciedlenie w rosnącym zapotrzebowaniu na świadczenia rodzinne, przede wszystkim świadczenia związane z niepełnosprawnością tj. dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu niepełnosprawności dziecka, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, zasiłki pielęgnacyjne oraz od 2014 r. zasiłki dla opiekunów.

W przypadku świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz dodatków mieszkaniowych w 2016 r. planuje się ich wypłaty na poziomie zbliżonym do 2015 r. Niewielki wzrost liczby uprawnionych gospodarstw domowych oraz kwoty planowanych wypłat przewiduje się w zakresie dodatków energetycznych wprowadzonych od 1 stycznia 2014 r.

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	1	898	923	795	750
Kwota świadczeń w złotych	2	1 073 647	882 140	794 681	760 000
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")					
Liczba świadczeń	3	42	45	40	43
Kwota świadczeń w złotych	4	42 000	45 000	40 000	43 000
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA					
Liczba świadczeń	5	79	87	77	72
Kwota świadczeń w złotych	6	79 000	87 000	77 000	72 000
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE					

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2013	Rok 2014			
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE					
Liczba świadczeń	7	808	453	472	490
Kwota świadczeń w złotych	8	441 991	333 167	547 754	600 000
DODATEK DO ŚWIADCZENIA PIEŁĘGNACYJNEGO					
Liczba świadczeń	9	227	0	1	0
Kwota świadczeń w złotych	10	22 700	0	100	0
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY - Ogółem					
Liczba świadczeń	11	4 448	4 411	4 499	4 680
Kwota świadczeń w złotych	12	680 544	674 883	688 347	716 040
W tym: (od poz. 13 do poz. 20)					
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA					
Liczba świadczeń	13	878	801	751	770
Kwota świadczeń w złotych	14	134 334	122 553	114 903	117 810
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNA CZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI					
Liczba świadczeń	15	1 953	2 019	2 170	2 300
Kwota świadczeń w złotych	16	298 809	308 907	332 010	351 900
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA					
Liczba świadczeń	17	1 487	1 448	1 405	1 420
Kwota świadczeń w złotych	18	227 511	221 544	214 965	217 260
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT					
Liczba świadczeń	19	130	143	173	190
Kwota świadczeń w złotych	20	19 890	21 879	26 469	29 070
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY					
Liczba świadczeń	21	16	73	100	120
Kwota świadczeń w złotych	22	8 320	37 353	50 735	62 400
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA					
Liczba świadczeń	23	X	691	326	280
Kwota świadczeń w złotych	24	X	353 748	168 445	145 600
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO					
Liczba osób	25	186	158	164	164
Liczba rodzin	26	141	135	113	115
Kwota świadczeń w złotych	27	862 660	851 460	784 345	790 000
DODATKI MIESZKANIOWE					
Liczba gospodarstw domowych	28	656	885	843	820
Kwota świadczeń w złotych	29	673 927	705 914	662 754	632 000
DODATKI ENERGETYCZNE					
Liczba gospodarstw domowych	30	X	79	89	95
Kwota świadczeń w złotych	31	X	4 281	7 414	8 300
OPLACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO					
Liczba osób	32	148	135	146	146

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Kwota świadczeń w złotych	33	52 410	55 653	66 915	67 000
OPLACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO					
Liczba osób	34	95	80	64	64
Kwota świadczeń w złotych	35	171 464	156 935	166 748	166 750
ŚWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)					
Liczba osób	36	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	37	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH					
Liczba osób ogółem	38	0	0	16	15
Kwota świadczeń w złotych	39	0	0	25 333	38 000
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW I ZASIŁKI SZKOLNE					
Liczba osób	40	151	157	163	153
Kwota świadczeń w złotych	41	213 745	237 935	287 252	288 192

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Na terenie miasta w ramach tzw. zasobów instytucjonalnych pomocy i wsparcia funkcjonują :

- 1) Miejska Świetlica Środowiskowa "Bezpieczna Przystań" prowadzona przez MOPS skupiająca dzieci z rodzin dysfunkcyjnych finansowana ze środków przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi,
- 2) Miejskie Centrum Profilaktyki - w ramach którego dyżury pełni 4 specjalistów tj. 2 psychologów, terapeuta d/s uzależnień alkoholowych oraz terapeuta rodzinny, każdy w inny dzień tygodnia. W Centrum prowadzone jest poradnictwo w zakresie pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy domowej, terapii w zakresie uzależnień alkoholowych, w zakresie profilaktyki narkomanii oraz w zakresie poradnictwa rodzinnego i terapii uzależnień. Działalność Centrum finansowana jest ze środków przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi.
- 3) Punkt Konsultacyjno-Interwencyjny prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie "Na dzisiaj" w zakresie przemocy w rodzinie.
- 4) Klub Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi "Niezapominajka" przy MOPS,
- 5) Klub Wsparcia dla osób starszych "Tęcza" przy MOPS,
- 6) Grupa samopomocowa matek dzieci niepełnosprawnych "Szczęśliwy rodzic to szczęśliwe dziecko".

Ponadto na terenie miasta w zakresie specjalistycznego poradnictwa oraz dziennych placówek wsparcia działają inne jednostki finansowane przez NFZ lub w ramach własnych funduszy, takie jak:

- Klub "Seniora" prowadzony przez Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- Świetlica "Kolorowa" zrzeszająca członków Polskiego Związku Emerytów i Rencistów oraz Stowarzyszenia "Otwarte drzwi"
- 2 poradnie terapii uzależnień od alkoholu i współuzależnienia finansowane przez NFZ.
- filia Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sławnie.

W zakresie potrzeb w ramach zasobów pomocy i wsparcia to najbardziej potrzebny jest w mieście środowiskowy dom samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Działający od 2005 r. przy MOPS Klub "Niezapominajka" skupiający osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi stanowi namiastkę takiego domu. Członkowie Klubu spotykają się raz w tygodniu w świetlicy MOPS lub w Darłowskim Ośrodku Kultury, gdzie pracownicy socjalni oraz instruktor muzyczny prowadzą zajęcia.

W przypadku osób starszych i chorych wymagających całodobowej opieki i pomocy w sytuacji, gdy rodzina nie jest w stanie im tego zapewnić, osoby te są umieszczane w domach pomocy społecznej poza terenem miasta i gmina finansuje ich pobyt zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej. W sytuacji gdy społeczeństwo miasta systematycznie się starzeje i coraz więcej starszych wymaga pomocy i opieki, to rozwiązaniem sytuacji w najbliższych latach byłoby uruchomienie dziennego domu pomocy. Pobyt w placówce tego typu pozwoliłby na odsunięcie w czasie momentu zamieszkania w placówce świadczącej opiekę całodobową np. w domu pomocy społecznej. Dzienny dom pomocy pełni rolę pomostu pomiędzy domem rodzinnym, a całodobowym domem pomocy społecznej. Ponoszone koszty utrzymania w tej placówce są zdecydowanie niższe od kosztów pobytu w całodobowym domu pomocy społecznej.

W zakresie pomocy osobom bezdomnym - każda osoba bezdomna, która nie jest w stanie zapewnić sobie lokum we własnym zakresie jest na jej wniosek umieszczana w schronisku lub innej placówce dla bezdomnych poza terenem miasta, a gmina finansuje jej pobyt.

W ramach wsparcia osób bezrobotnych głównie w zakresie integracji społecznej wskazana byłaby reaktywacja działającego w MOPS w latach 2007-2011 Klubu Integracji Społecznej.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓLEM						
Liczba placówek	1	5	5	5	10	10
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	4	4	4	9	9

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	1	1	1	1	1
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	230	100	115	175	175
Liczba osób korzystających	5	238	357	361	475	525
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	9	9	9	19	19
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	310 769	342 413	350 064	904 137	912 000
W TYM (z wierszy 1-9):						
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	10	0	0	0	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	0	0	0	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0	30	30
Liczba osób korzystających	14	0	0	0	30	30
Liczba osób umieszczonych	15	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	5	5
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	0	0	0	360 000	360 000
DZIEENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	19	0	0	0	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	0	0	0	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	0	0	0	20	20
Liczba osób korzystających	23	0	0	0	20	20
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	3	3
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	60 000	60 000
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	27	0	0	0	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	0	0	0	10	10
Liczba osób korzystających	31	0	0	0	10	10
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	0	0	0	1	1
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	0	0	0	50 000	50 000
KLUBY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	35	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	39	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	41	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	42	0	0	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	1	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	6	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	9	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	10	0	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓLEM						
Liczba placówek	11	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 12 i 13)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	12	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	13	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	16	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	18	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	19	0	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓLEM						
Liczba placówek	20	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 21 i 22)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	21	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	22	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	2
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						
Liczba placówek	27	2	2	2	2	2
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	1	1	1	1	1
Liczba osób korzystających	30	110	230	211	250	300
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	4	4	4	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	31 161	41 437	42 662	45 000	45 000
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO						
Liczba placówek	33	3	3	4	4	4

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 34 i 35)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	34	3	3	4	4	4
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	35	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	36	120	100	115	115	115
Liczba osób korzystających	37	128	127	150	150	150
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	38	5	5	5	5	5
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	39	279 608	300 976	307 402	344 137	352 000
PLACÓWKI OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM						
Liczba placówek	40	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 41 i 42)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	41	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	42	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	43	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	44	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	45	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	46	X	X	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						
Liczba placówek	47	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 48 i 49)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	48	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	49	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	51	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	52	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	53	X	X	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	54	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 55 i 56)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	55	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	56	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	57	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	58	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	59	0	0	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	60	0	0	0	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 61 i 62)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	61	0	0	0	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	62	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	63	0	0	0	15	15
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	64	0	0	0	1	1
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	65	0	0	0	45 000	45 000
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	66	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 67 i 68)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	67	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	68	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	69	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	70	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	71	0	0	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	72	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 73 i 74)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	73	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	74	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	75	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	76	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	77	0	0	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąrtowie posiada aktualnie 37 etatów. W okresie od 2012 r. uległo zwiększeniu zatrudnienie w Ośrodku o 2 asystentów rodziny oraz dodatkowego pracownika w sekcji świadczeń rodzinnych. Poza zatrudnieniem etatowym Ośrodek zatrudnia na umowę zlecenia radcę prawnego oraz informatyka. Potrzeba prowadzenia różnego rodzaju działań aktywizacyjnych wśród osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej uzasadnia konieczność reaktywowania w Ośrodku Klubu Integracji Społecznej i zatrudnienia koordynatora Klubu.

Z 7 zatrudnionych pracowników socjalnych - 6 pracuje na stanowisku specjalisty pracy socjalnej.

W ramach 37 etatów na koniec 2015 r. Ośrodek zatrudniał m.in. innymi: 7 pracowników socjalnych, 3 osoby realizujące świadczenia rodzinne, 2 - fundusz alimentacyjny, 8 opiekunów domowych wykonujących usługi opiekuńcze, 5 - w świetlicy środowiskowej, 1 - dodatki mieszkaniowe i energetyczne, 1 - sprawy kadrowe, 2 - księgowość, 2 - asystentów rodziny.

Z ogółu pracowników Ośrodka - 19 osób posiada wykształcenie wyższe, 13 - wykształcenie średnie oraz 5 osób z wykształceniem zawodowym lub podstawowym.

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	36	37	37	38	38
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	2	2	2	2	2
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)						
Wykształcenie wyższe	3	2	2	2	2	2
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	2	2	2	2	2
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	7	7	7	7	7
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	0	0	0	0	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	4	4	4	4	4
Wykształcenie średnie	8	3	3	3	3	3
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	2	2	2	3	3
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	0	0	0	0	0
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	0	0	0	1	1
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	27	28	28	29	29
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)						
Wykształcenie wyższe	13	12	13	13	14	14
Wykształcenie średnie	14	10	10	10	10	10
Inne	15	5	5	5	5	5

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	0	0	1	1	1
Staże	3	2	2	3	2	2

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba zespołów	1	1	1	1	1	1
Liczba osób ogółem w zespole	2	7	7	7	8	8
W tym z wiersza 2:						
Pracownicy socjalni	3	7	7	7	7	7
Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	4	0	0	0	1	1

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (zadania własne i zadania zlecone)

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM						
OGÓŁEM (działy)	1	9 461 082	9 505 002	9 543 625	13 858 618	15 287 839
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	8 400 310	8 540 506	8 463 433	12 826 928	14 233 339
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	10 035	12 537	9 537	15 200	20 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	557 700	560 993	612 194	714 488	720 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	258 529	292 976	298 402	335 137	340 000
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	7	49 545	85 720	140 885	253 370	254 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	49 545	85 720	140 885	253 370	254 000
85202 - Domy pomocy społecznej	9	503 509	551 443	655 700	690 000	700 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	503 509	551 443	655 700	690 000	700 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85203 - Ośrodki Wsparcia	11	0	0	15 000	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	0	0	0	0
85204 - Rodziny zastępcze	13	10 500	23 547	39 600	58 188	62 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	10 500	23 547	39 600	58 188	62 000
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	15	7 421	8 098	8 345	8 447	9 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	7 421	8 098	8 345	8 447	9 000
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	17	46 414	42 938	93 281	101 635	102 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	46 414	42 938	93 281	101 635	102 000
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	19	3 445 485	3 482 033	3 391 342	3 431 000	3 500 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	3 445 485	3 482 033	3 391 342	3 431 000	3 500 000
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	21	52 410	55 653	66 915	83 000	90 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	22	52 410	55 653	66 915	83 000	90 000
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	23	784 991	663 811	644 375	628 123	700 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	24	784 991	663 811	644 375	628 123	700 000
85215 - Dodatki mieszkaniowe	25	673 927	710 281	670 317	697 573	700 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	673 927	710 281	670 317	697 573	700 000
85216 - Zasiłki stałe	27	402 850	432 698	463 961	590 000	595 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	402 850	432 698	463 961	590 000	595 000
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	29	X	X	X	X	X
w tym: w budżecie OPS/PCPR	30	X	X	X	X	X
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	31	1 365 432	1 366 948	1 453 149	1 541 673	1 600 000
w tym: w budżecie OPS/PCPR	32	1 365 432	1 366 948	1 453 149	1 541 673	1 600 000
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	33	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	35	28 200	28 200	28 200	31 339	31 339
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	28 200	28 200	28 200	31 339	31 339
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	37	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0	0	0
W tym (z wiersza 37): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	39	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	41	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	43	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	44	0	0	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	45	780 729	835 717	760 535	4 441 323	5 600 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	560 729	615 663	508 961	4 377 443	5 550 000
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85305 - Żłobki	47	208 507	178 191	203 037	285 067	300 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0	0	0
85306 - Kluby dziecięce	49	0	0	0	0	4 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0	0	0
85307 - Dzienni opiekunowie	51	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0	0	0
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	53	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	55	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	56	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	57	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	59	271 676	190 497	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	210 368	180 497	0	0	0
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	61	261 751	275 697	287 252	288 192	300 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W okresie sprawozdawczym MOPS w Darłowie realizował takie projekty jak:

- 1) w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie oraz 5 ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu w okresie od 2008-2014 projekt systemowy pn. "Szansa na rozwój" współfinansowany ze środków EFS,
- 2) wieloletni program "Pomoc państwa w zakresie żywienia" w latach 2006-2013
- 3) wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie żywienia "pomoc państwa w zakresie żywienia na lata 2014-2020.
- 4) resortowe programy "Wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej" w latach 2013-2016, w ramach których dofinansowane zostało zatrudnienie w 2015 r. 2 asystentów rodziny (na 2016 r. również złożony został wniosek na 2 asystentów rodziny),
- 5) resortowy program dofinansowania standardów placówek wsparcia dziennego w 2013 r., w ramach którego doposażono oraz przeprowadzono remont Miejskiej Świetlicy Środowiskowej "Bezpieczna Przystań",
- 6) program osłonowy "Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie" edycja 2016 r. pod tytułem "Reaguj nie milcz" (złożony wniosek na 2016 r.).

AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2013	Rok 2014		
PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE z EFS				
Liczba projektów	1	1	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	33	22	0	0
Łączna kwota środków EFS	3	210 368	180 497	0	0
W tym:					
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MPIPS					
Liczba konkursów	4	2	1	1	2
Ogółem liczba osób objętych projektami	5	73	15	30	90
W tym					
Resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013-asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	6	15	0	0	0
program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014	7	0	15	0	0
Resortowy program dofinansowania standardów placówek wsparcia dziennego w 2013 roku	8	58	0	0	0
Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2015 r	9	0	0	30	0
program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2016 rok.	10	0	0	0	30
Program wspierania jest w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - edycja 2016 - "Reaguj- nie milcz"	11	0	0	0	60
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienionych wyżej)					
Liczba programów	12	1	1	1	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	13	1 044	928	756	900
W tym:					
Wieloletni program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania 2006-2013"	14	1 044	0	0	0
Wieloletni program wspierania finansowego gmin "Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020	15	0	928	756	900

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

Corocznie Miasto Darłowo w oparciu o przepisy ustawy z 24 kwietnia 2003 r o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ogłasza otwarte konkursy ofert na realizację zadań między innymi w zakresie pomocy społecznej, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym itd.

W 2014 r zlecono zadania na kwotę 231.453 zł tj:

- przygotowywanie i wydawanie gorących posiłków (obiadów) dla klientów MOPS przez PKPS - 220.000 zł,
- wspieranie działalności kulturalnej i edukacyjnej osób starszych - 5.000 zł,
- wspieranie działalności kulturalnej i edukacyjnej osób niepełnosprawnych- 5.000 zł,
- prowadzenie punktu konsultacyjno- interwencyjnego w zakresie przemocy w rodzinie przez Stowarzyszenie "Na dzisiaj"- 1.453 zł,

W 2015 r zlecono zadania na kwotę 241.885 zł tj:

- przygotowywanie i wydawanie gorących posiłków dla klientów MOPS - 220.000
- prowadzenie punktu konsultacyjno-interwencyjnego w zakresie przemocy w rodzinie przez Stowarzyszenie "Na dzisiaj"- 1.885 zł.
- wspieranie działalności kulturalno-edukacyjnej osób starszych- 10.000 zł,
- wspieranie działalności kulturalno-edukacyjnej osób niepełnosprawnych- 10.000 zł

Na 2016 r zaplanowano :

- przygotowywanie i wydawanie gorących posiłków dla klientów MOPS przez PKPS-220.000 z (zlecono)
- prowadzenie punktu konsultacyjno-interwencyjnego w zakresie przemocy w rodzinie- 2.000 zł
- wspieranie działalności kulturalno-edukacyjnej osób starszych- 15.000 zł,
- wspieranie działalności kulturalno-edukacyjnej osób niepełnosprawnych- 10.000 zł.

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	1	4	4	5	6
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	4	4	5	6
Liczba zleceń / umów	3	4	4	5	6
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4	236 999	231 453	241 885	247 000
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	5	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	6	0	0	0	0
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
Usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	7	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	8	0	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	9	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	0	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	0	0	0	0

10. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

10.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	1	5	5	4	4	4	4	4
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	8	8	7	7	7	7	7
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	63	63	57	57	57	57	57
Dynamika (%)	4	X	100	90	100	100	100	100

Wskaźnik profesjonalizacji kadry - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej	1	2	2	2	2	2	3	3
liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	2	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	35	35	36	37	37	38	38
Wartość wskaźnika $w1+w2 / w3 \times 100\%$ (%)	4	6	6	6	5	5	8	8
Dynamika (%)	5	X	100	100	83	100	160	100

* nie ujęci w wierszu 1

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	2	2	2	2	2	3	3
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	8	8	7	7	7	7	7
Wartość wskaźnika $w1 / w2 \times 100\%$ (%)	3	25	25	29	29	29	43	43
Dynamika (%)	4	X	100	116	100	100	148	100

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	8	8	7	7	7	7	7
Wartość wskaźnika $w1 / w2 \times 100\%$ (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik wolontariatu - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba wolontariuszy	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników	2	37	38	38	39	41	41	41
Wartość wskaźnika $w1 / w2 \times 100\%$ (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika	4	X	0	0	0	0	0	0

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
(%)								

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej I - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby / prognoza	2017 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	8	8	7	7	7	7	7
liczba mieszkańców	2	14 390	14 308	14 229	14 229	14 059	13 964	13 935
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 2000	3	1,11	1,12	0,98	0,98	1,00	1,00	1,00
Dynamika (%)	4	X	101	88	100	102	100	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej II - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby / prognoza	2017 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	8	8	7	7	7	7	7
liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną	2	276	359	259	242	204	250	300
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 50	3	1,45	1,11	1,35	1,45	1,72	1,40	1,17
Dynamika (%)	4	X	77	122	107	119	81	84

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej V

Warunki				2014	2015 (rok oceny)
1 na 2 tys.	min. 3	1 na 50 rodzin		Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku
				1	2
X	X		1	1	1
	X	X	2	0	0
Ogółem			3	0	0

10.2. KOSZTY

Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza	2017 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	1 159 902	1 214 518	1 365 432	1 366 948	1 453 149	1 541 673	1 600 000
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 7	2	8 846 011	8 233 825	8 400 310	8 540 506	8 463 433	12 826 928	14 233 339
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	13	15	16	16	17	12	11
Dynamika (%)	4	X	115	107	100	106	71	92

10.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA

Wskaźnik deprivacji lokalnej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie	1	1 848	1 749	1 680	1 378	1 129	1 145
liczba mieszkańców	2	14 390	14 308	14 229	14 229	14 059	13 964
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	3	128,42	122,24	118,07	96,84	80,30	82,00
Dynamika (%)	4	X	95	97	82	83	102

Wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	1	461	492	517	514	452	460
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	1 073	992	980	881	762	780

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
Wartość wskaźnika procentowy udział osób długotrwale korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców w1 / w2 x 100%	3	43	50	53	58	59	59
Dynamika (%)	4	X	116	106	109	102	100

Wskaźnik pomocy pieniężnej - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	594	666	603	565	479	490
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	1 073	992	980	881	762	780
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	55	67	62	64	63	63
Dynamika (%)	4	X	122	93	103	98	100

Wskaźnik pomocy niepieniężnej - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	750	618	627	528	429	440
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	1 073	992	980	881	762	780
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	70	62	64	60	56	56
Dynamika (%)	4	X	89	103	94	93	100

10.4. POWODY PRYZNANIA POMOCY

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
Ubóstwo (%)	1	59	61	63	64	64	65
Bezrobocie (%)	2	63	63	61	62	56	53
Niepełnosprawność (%)	3	37	43	39	42	45	46
Długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	50	53	51	52	59	63
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (%)	5	19	19	23	21	6	6
Alkoholizm (%)	6	4	4	6	9	8	8

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
Narkomania (%)	7	1	1	0	0	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	2	3	3	5	8	9
Przemoc w rodzinie (%)	9	0	1	1	2	1	1

Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności	1	0	0	0	0	0	0
liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności	2	26	29	23	22	21	20
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	744	737	731	598	515	525
Wartość wskaźnika w2 / w3 x 100% (%)	4	3	4	3	4	4	4
Dynamika (%)	5	X	133	75	133	100	100

10.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ

Wskaźnik zasiłku stałego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
średnia wysokość zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących w zł	1	386	402	450	444	468	556
częstotliwość w miesiącach	2	10	9	10	11	10	10
średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie w zł	3	219	264	310	305	293	339
częstotliwość w miesiącach	4	9	8	9	9	8	8

Wskaźnik zasiłku okresowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
średnia wysokość zasiłku okresowego w zł	1	204	225	256	249	248	294
częstotliwość w miesiącach	2	5	5	5	5	5	5
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w zł	3	212	237	265	257	259	358
częstotliwość w miesiącach	4	5	4	5	5	5	5
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w zł	5	168	199	226	193	174	155

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
częstotliwość w miesiącach	6	3	3	2	3	2	2
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności w zł	7	149	150	199	200	219	219
częstotliwość w miesiącach	8	4	4	4	3	4	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu możliwości utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego w zł	9	0	0	0	0	0	0
częstotliwość w miesiącach	10	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik zasiłku celowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
średnia wysokość zasiłku celowego na osobę w roku w zł	1	669	658	822	940	1 147	1 238

10.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym*	1	31	29	30	34	38	39
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym*	2	1 681	1 900	1 891	2 747	2 884	2 864
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	2	2	2	1	1	1
Dynamika (%)	4	X	100	100	50	100	100

* wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Wskaźnik kontraktu socjalnego - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	64	105	70	76	24	35
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	1 073	992	980	881	762	780
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	6	11	7	9	3	4
Dynamika (%)	4	X	183	64	129	33	133

Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego i osób z kontraktem socjalnym w KIS	1	0	0	0	0	0	10
liczba osób długotrwale bezrobotnych	2	542	626	626	559	500	500
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	2
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej	1	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	2	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy o zasięgu lokalnym	2	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

10.8. ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)

Wskaźnik odmów - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba decyzji odmownych	1	344	427	348	283	196	210
liczba decyzji przyznających zasilek / usługę	2	2 851	3 803	3 512	3 221	2 950	3 010
Wartość wskaźnika w1/(w1+w2) x 100% (%)	3	11	10	9	8	6	7
Dynamika (%)	4	X	91	90	89	75	117

Wskaźnik odmów z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego	1	290	140	129	115	71	71
liczba decyzji odmownych	2	344	427	348	283	196	210
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	84	33	37	41	36	34
Dynamika (%)	4	X	39	112	111	88	94

Wskaźnik odmów z powodu braku środków - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu braku środków	1	42	144	150	100	29	29
liczba decyzji odmownych	2	344	427	348	283	196	210
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	12	34	43	35	15	14
Dynamika (%)	4	X	283	126	81	43	93

10.9. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - gmina

Wyszczególnienie	2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	8 846 011	100	9 277 359	100	9 461 082	100	9 505 002	100	9 543 625	100	13 858 618	100	15 287 839	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	554 367	6	578 117	6	567 735	6	573 530	6	621 731	7	729 688	5	740 000	5
852 - POMOC SPOŁECZNA	7 849 551	89	8 000 885	86	8 151 413	86	8 287 087	87	8 431 605	88	12 555 671	91	13 943 339	91
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	253 341	3	501 674	5	480 183	5	368 688	4	203 037	2	285 067	2	304 500	2
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	188 752	2	196 683	2	261 751	3	275 697	3	287 252	3	288 192	2	300 000	2

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	8 846 011	100,00	9 277 359	100,00	9 461 082	100,00	9 505 002	100,00	9 543 625	100,00	13 858 618	100,00	15 287 839	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	6 732	0,08	9 350	0,10	10 035	0,11	12 537	0,13	9 537	0,10	15 200	0,11	20 000	0,13
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	547 635	6,19	568 767	6,13	557 700	5,89	560 993	5,90	612 194	6,41	714 488	5,16	720 000	4,71
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0	0,00	13 069	0,14	49 545	0,52	85 720	0,90	140 885	1,48	253 370	1,83	254 000	1,66
85202 - Domy pomocy społecznej	5	484 498	5,48	524 832	5,66	503 509	5,32	551 443	5,80	655 700	6,87	690 000	4,98	700 000	4,58
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	15 000	0,16	0	0,00	0	0,00
85204 - Rodziny zastępcze	7	0	0,00	2 409	0,03	10 500	0,11	23 547	0,25	39 600	0,41	58 188	0,42	62 000	0,41
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	0	0,00	3 313	0,04	7 421	0,08	8 098	0,09	8 345	0,09	8 447	0,06	9 000	0,06
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	9	0	0,00	7 917	0,09	46 414	0,49	42 938	0,45	93 281	0,98	101 635	0,73	102 000	0,67
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	3 899 275	44,08	3 749 253	40,41	3 445 485	36,42	3 482 033	36,63	3 391 342	35,54	3 431 000	24,76	3 500 000	22,89
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	51 162	0,58	54 601	0,59	52 410	0,55	55 653	0,59	66 915	0,70	83 000	0,60	90 000	0,59
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	591 154	6,68	669 168	7,21	784 991	8,30	663 811	6,98	644 375	6,75	628 123	4,53	700 000	4,58
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	655 430	7,41	658 662	7,10	673 927	7,12	710 281	7,47	670 317	7,02	697 573	5,03	700 000	4,58
85216 - Zasiłki stałe	14	301 284	3,41	305 009	3,29	402 850	4,26	432 698	4,55	463 961	4,86	590 000	4,26	595 000	3,89
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	15	1 159 902	13,11	1 214 518	13,09	1 365 432	14,43	1 366 948	14,38	1 453 149	15,23	1 541 673	11,12	1 600 000	10,47
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17	28 000	0,32	28 200	0,30	28 200	0,30	28 200	0,30	28 200	0,30	31 339	0,23	31 339	0,20
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków kłesk żywiolowych	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	21	678 846	7,67	769 934	8,30	780 729	8,25	835 717	8,79	760 535	7,97	4 441 323	32,05	5 600 000	36,63
85305 - Żłobki	22	51 029	0,58	214 295	2,31	208 507	2,20	178 191	1,87	203 037	2,13	285 067	2,06	300 000	1,96

Wyszczególnienie		2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85306 - Kluby dziecięce	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4 500	0,03
85307 - Dzienni opiekunowie	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	28	202 312	2,29	287 379	3,10	271 676	2,87	190 497	2,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	29	188 752	2,13	196 683	2,12	261 751	2,77	275 697	2,90	287 252	3,01	288 192	2,08	300 000	1,96

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - w budżecie OPS/PCPR - gmina

Wyszczególnienie	2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	8 305 286	100	8 233 825	100	8 400 310	100	8 540 506	100	8 463 433	100	12 826 928	100	14 233 339	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	253 422	3	254 476	3	258 529	3	292 976	3	298 402	4	335 137	3	340 000	2
852 - POMOC SPOŁECZNA	7 849 551	95	7 778 530	94	7 931 413	94	8 067 033	94	8 165 031	96	12 491 791	97	13 893 339	98
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	202 313	2	200 819	2	210 368	3	180 497	2	0	0	0	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie	2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby		
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	
Ogółem wydatki	1	8 305 286	100,00	8 233 825	100,00	8 400 310	100,00	8 540 506	100,00	8 463 433	100,00	12 826 928	100,00	14 233 339	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	253 422	3,05	254 476	3,09	258 529	3,08	292 976	3,43	298 402	3,53	335 137	2,61	340 000	2,39
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0	0,00	10 714	0,13	49 545	0,59	85 720	1,00	140 885	1,66	253 370	1,98	254 000	1,78
85202 - Domy pomocy społecznej	5	484 498	5,83	524 832	6,37	503 509	5,99	551 443	6,46	655 700	7,75	690 000	5,38	700 000	4,92
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85204 - Rodziny zastępcze	7	0	0,00	2 409	0,03	10 500	0,12	23 547	0,28	39 600	0,47	58 188	0,45	62 000	0,44
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	0	0,00	3 313	0,04	7 421	0,09	8 098	0,09	8 345	0,10	8 447	0,07	9 000	0,06
85206 - Wspieranie rodziny	9	0	0,00	7 917	0,10	46 414	0,55	42 938	0,50	93 281	1,10	101 635	0,79	102 000	0,72

Wyszczególnienie	2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby		
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	
(m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)															
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	3 899 275	46,95	3 749 253	45,53	3 445 485	41,02	3 482 033	40,77	3 391 342	40,07	3 431 000	26,75	3 500 000	24,59
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	51 162	0,62	54 601	0,66	52 410	0,62	55 653	0,65	66 915	0,79	83 000	0,65	90 000	0,63
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	591 154	7,12	669 168	8,13	784 991	9,34	663 811	7,77	644 375	7,61	628 123	4,90	700 000	4,92
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	655 430	7,89	658 662	8,00	673 927	8,02	710 281	8,32	670 317	7,92	697 573	5,44	700 000	4,92
85216 - Zasiłki stałe	14	301 284	3,63	305 009	3,70	402 850	4,80	432 698	5,07	463 961	5,48	590 000	4,60	595 000	4,18
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	15	1 159 902	13,97	1 214 518	14,75	1 365 432	16,25	1 366 948	16,01	1 453 149	17,17	1 541 673	12,02	1 600 000	11,24
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17	28 000	0,34	28 200	0,34	28 200	0,34	28 200	0,33	28 200	0,33	31 339	0,24	31 339	0,22
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	21	678 846	8,17	549 934	6,68	560 729	6,68	615 663	7,21	508 961	6,01	4 377 443	34,13	5 550 000	38,99
85305 - Żłobki	22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85306 - Kluby dziecięce	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85307 - Dzienni opiekunowie	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	28	202 313	2,44	200 819	2,44	210 368	2,50	180 497	2,11	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	29	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

* procentowy udział w wydatkach ogółem

11. Wnioski końcowe

Rozwój zasobów pomocy społecznej w ciągu najbliższych lat powinien być ukierunkowany na pomoc osobom najbardziej narażonych na wykluczenie społeczne tj. osobom niepełnosprawnym, starszym, chorym, bezdomnym oraz bezrobotnym m.innymi w formie środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dziennego domu pomocy dla osób starszych oraz noclegowni z zapleczem sanitarnym (łaźnią) dla osób bezdomnych.

Brak na terenie miasta placówki opiekuńczo-leczniczej (np. ZOL) mogącej zapewnić całodobową opiekę osobom chorym nie wymagającym leczenia szpitalnego, a pozbawionym opieki ze strony rodziny , powoduje konieczność umieszczania takich osób w domach pomocy społecznej w innych miejscowościach i ponoszenia za nich odpłatności.

W zakresie pomocy osobom bezrobotnym MOPS w 2007 r uruchomił klub Integracji Społecznej, którego celem było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu w szczególności osób długotrwale bezrobotnych, bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, uzależnionych od alkoholu czy narkotyków w trakcie leczenia lub po zakończeniu psychoterapii w zakładzie leczniczym. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu odbywało się poprzez reintegrację społeczną i zawodową. Z uwagi na brak środków na w/w działania Klub od 2012 r formalnie nie funkcjonuje. Z uwagi na to, że bezrobocie jest drugą w/g kolejności przyczyną korzystania ze świadczeń pomocy społecznej konieczne jest podejmowanie przez MOPS różnych działań pomocowych tej grupie osób poprzez reaktywację działalności Klubu Integracji Społecznej.

W związku ze starzeniem się społeczeństwa miasta, a także wzrostem liczby osób niepełnosprawnych ,istotną sprawą jest tworzenie warunków nie tylko do objęcia ludzi starszych czy niepełnosprawnych pomocą i opieką w przypadku choroby i niezdolności do samodzielnej egzystencji, ale również warunków do aktywnego spędzania wolnego czasu, do rozwijania zainteresowań, zdolności itp. Brak w mieście środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi czy dziennego domu pomocy rekompensowany jest częściowo poprzez działalność klubów przy MOPS - "Niezapominajka" zrzeszająca osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi oraz "Tęcza" zrzeszająca osoby w wieku poprodukcyjnym, Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu "Otwarte drzwi", w skład którego wchodzi część członków w/w Klubów, a także Polskiego Związku Emerytów i Rencistów. Działalność Klubów oraz organizacji pozarządowych pozwala tym osobom na wyjście z izolacji, na poznanie nowych możliwości spędzania wolnego czasu, na rozwijanie zainteresowań , znajomości , przyjaźni itp. W ramach współpracy Stowarzyszenia "Otwarte drzwi" i Związku Emerytów i Rencistów powstała w 2012 r świetlica pn."Kolorowa" w pomieszczeniach MZBK, w której spotykają się członkowie tych organizacji wspólnie spędzając wolny czas integrując się kulturalnie, edukacyjnie i rekreacyjno-towarzysko oraz działając społecznie w ramach wolontariatu w miejscowym Hospicjum czy Szkole Podstawowej Nr 3 .